

CYDBWYLLGOR Y GWASANAETHAU RHEOLIADOL A RENNIR

Cofnodion cyfarfod o bell a gynhaliwyd ar 26 Mawrth, 2025.

Mae'r Agenda ar [gael yma](#).

Mae recordiad y cyfarfod ar [gael yma](#).

Yn Bresennol:

Yn cynrychioli Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr – Cynghorydd H. Williams.

Yn cynrychioli Cyngor Dinas a Sir Caerdydd – Cynghorydd N. Mackie (Cadeirydd) a M. Michael.

Yn cynrychioli Cyngor Bro Morgannwg - Cynghorwyr P. Drake a R. Sivagnanam (Is-Gadeirydd).

(a) Cyhoeddiad –

Cyn i fusnes y Pwyllgor ddechrau, darllenodd y Swyddog Gwasanaethau Democrataidd a Chraffu y datganiad a ganlyn: “A gaf i atgoffa pawb oedd yn bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio ar y rhyngwyd a bod y recordiad hwn yn cael ei archifo i'w weld yn y dyfodol.”

(b) Ymddiheuriad am Absenoldeb –

Derbyniwyd hwn gan y Cynghorydd M. Lewis (Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr).

(c) Cofnodion –

PENDERFYNWYD – Cymeradwyo cofnodion y cyfarfod Arbennig a gynhaliwyd ar 19 Chwefror, 2025 fel cofnod cywir.

(d) Datganiadau Buddiant –

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau buddiant.

(e) Adroddiad Trosolwg a Diweddarau Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (CAT) –

Roedd yr adroddiad yn rhoi gwybod i'r Cydbwyllgor am waith y gwasanaeth a'r cynnydd tuag at gwblhau'r camau gweithredu sydd wedi'u cynnwys yng Nghynlluniau Busnes y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (GRR). Cyflwynwyd yr adroddiad i'r

Pwyllgor gan Bennaeth y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir, ar y cyd â'i chydweithwyr, sef y tri Rheolwr Gweithredol ar gyfer y Gwasanaeth Rheoliadol a Rennir, a'r Rheolwr Gweithredol - Cyfrifeg. Roeddent yn ymdrin â nifer o feysydd allweddol, cyflawniadau a heriau ar gyfer GRR, gan gynnwys y canlynol:

- Materion Adnoddau Dynol / ffigyrau absenoldeb salwch;
- Y sefyllfa gyllidebol / monitro ariannol;
- Monitro perfformiad;
- Gwaith, ac ati, y timau Trwyddedu a Llygredd;
- Archwiliad yr Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB);
- Rheoli lechyd a Diogelwch mewn warysau annibynnol;
- Rhoi triniaethau arbennig newydd ar waith yng Nghymru, yn ymwneud ag aciwbigo, tyllu'r corff, electrolysis a thatŵio;
- Sicrhau bod Cynghorau Pen-y-bont ar Ogwr, Caerdydd, a Bro Morgannwg yn bodloni eu dyletswyddau statudol o ran monitro a chynnal / gwella ansawdd aer;
- Y sefyllfa ddiweddaraf gyda Bil Diogelwch Adeiladau (Cymru) a'r gwaith sy'n cael ei wneud ar hyn o bryd gan GRR yn y sector hwn;
- Effeithiau a chanlyniadau Safonau Masnach, gan gynnwys yr adroddiad annibynnol diweddar ar Effeithiau a Chanlyniadau Cymru gyfan, a ryddhawyd, yn manylu ar waith awdurdodau lleol yng Nghymru yn ystod blwyddyn ariannol 2023-24 ac yn amlinellu eu llwyddiannau;
- Manylion gweithgaredd gorfodi ac achosion diweddar yr ymchwiliwyd iddynt gan y GRhR a oedd wedi arwain at erlyniad.

Yn gyffredinol, yng ngoleuni'r GRR yn cyrraedd 10 mlynedd ers ei lansio ym mis Mai 2025, teimlai Pennaeth y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir ei fod yn parhau i fodloni ei sail resymegol dros fod yn ei le, anghenion yr Awdurdodau partner, a'r nodau y sefydlwyd iddo eu cyflawni, er gwaethaf yr heriau yr oedd yn eu hwynebu.

Yn ystod y broses o gyflwyno'r adroddiad, codwyd y sylwadau a'r ymholiadau canlynol.

Gofynnodd y Cadeirydd sut roedd swyddogion ac uwch reolwyr yn GRhR yn teimlo bod Archwiliad yr ASB wedi mynd. Eglurwyd, o safbwynt hylendid bwyd, bod y Rheolwr Gweithredol yn hyderus y byddai'r gwaith a oedd wedi'i wneud a ffocws y GRhR yn y maes hwn yn cael ei adlewyrchu yn yr adroddiad dilynol (megis defnyddio rhai adnoddau contractwyr i fynd i'r afael â'r diffygion yn y maes hwn yn dilyn y Pandemig, ac ati). O ran safonau bwyd roedd gwaith i'w wneud o hyd a byddai hyn yn cael ei adlewyrchu hefyd. Dros y blynyddoedd i ddod byddai'r GRhR yn gwneud ymdrech bellach i faes gwasanaeth safonau bwyd ac yn codi hynny i'r un lefel â hylendid bwyd. Roedd hyn er gwaethaf y ffaith bod y timau SRS perthnasol yn wynebu heriau sylweddol yn y maes hwn oherwydd y pwysau ar adnoddau a maint y gwaith hwn ledled rhanbarth GRR, lle'r oedd tua 6,500 o fusnesau bwyd wedi'u lleoli.

Ychwanegodd yr Is-Gadeirydd ei bod yn ymwybodol bod y Tîm Archwilio wedi codi rhai cwestiynau, ac ati, yn eithaf hwyr i'r broses ynghylch adolygiad yr ASB, ac felly roedd ymdrechion staff y GRR i fynd i'r afael â'r materion hyn a materion eraill yn hysbys ac yn cael eu gwerthfawrogi. Roedd hefyd yn edrych ymlaen at adroddiad

dilynol yr ASB ac roedd yn hyderus y byddai hyn yn adlewyrchu gwaith caled ac ymdrechion staff y GRR dan sylw, er gwaethaf yr heriau o ran adnoddau a'r maes dan sylw.

Dywedodd y Cadeirydd hefyd ei bod yn dda gweld y gwaith yr oedd GRR yn ei wneud o ran arolygu ac ymchwilio i warysau storio a dosbarthu annibynnol gydag un eiddo yn rhanbarth GRR, a'r materion dilynol i'w nodi.

Gan nad oedd unrhyw sylwadau na chwestiynau pellach, ac ar ôl ystyried yr adroddiad, y Cyd-bwyllgor wedi hynny

PENDERFYNWYD – Cytuno a nodi cynnwys Adroddiad Trosolwg a Diweddarau'r Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir (GRR).

Rheswm dros y penderfyniad

Gyda golwg ar gynnwys yr adroddiad, trafodaethau yn y cyfarfod ac yn dilyn ystyriaeth yr adroddiad gan y Cyd-Bwyllgor o waith y gwasanaeth a'r cynnydd tuag at gwblhau'r camau gweithredu sydd wedi eu cynnwys yng Nghynlluniau Busnes GRR.

(f) Diwygio Ffioedd a Thaliadau Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir 2025-26 (CAT) –

Bwriad yr adroddiad, a gyflwynwyd gan Bennaeth y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir, oedd hysbysu Aelodau'r Cyd-bwyllgor o gamgymeriad yn y rhestr o ffioedd a thaliadau GRR 2025-26 a gyflwynwyd yng nghyfarfod y Cyd-bwyllgor ar 18 Rhagfyr.

Daeth i'r amlwg ers hynny bod gwall gweinyddol wrth gyfrifo rhai o'r ffioedd (ar dudalen 8 o'r atodlen) a oedd bellach wedi'u diwygio, a gofynnwyd yn awr am ail-gymeradwyaeth ar gyfer y rhestr gywiredig hon gan y Cyd-bwyllgor.

Y Cyd-Bwyllgor, ar ol ystyried yr adroddiad, wedi hynny

PENDERFYNWYD – Cytuno ar y rhestr ddiwygiedig o ffioedd a thaliadau Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir ar gyfer 2025-26, fel y nodir yn Rhan Un i'r Atodiad i'r adroddiad.

Rheswm dros y penderfyniad

Er mwyn cymeradwyo'r atodlen ddiwygiedig o ffioedd a thaliadau Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir ar gyfer 2025-26, gyda'r gwall gweinyddol ar dudalen 8 o'r atodlen bellach wedi'i gywiro ynddi, fel y gellir codi'r ffioedd cywir o 1 Ebrill, 2025.

(g) Mater Oedd Y Cadeirydd Yn Penderfynu Yn Frys –

PENDERFYNWYD – Y dylid ystyried y mater canlynol yr oedd y Cadeirydd wedi penderfynu ei fod yn fater brys am y rheswm a roddwyd o dan bennawd y cofnodion.

(h) Archwiliad O Ddatganiadau Ariannol A Rhan O Wasanaethau Rheoleiddio 2023/24 (CAT) –

(Mater yr oedd y Cadeirydd wedi penderfynu ei fod yn fater brys oherwydd yr angen i alluogi cau Archwiliad 2023/24 cyn cyhoeddi cyfrifon drafft 2024/25)

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cyd-bwyllgor gan y Rheolwr Gweithredol – Cyfrifeg, ar y cyd â'r Rheolwr Archwilio, Archwilio Cymru. Diben yr adroddiad oedd cyflwyno canfyddiadau Archwilydd Cyffredinol Cymru i'r Pwyllgor yn dilyn yr archwiliad o Ddatganiadau Ariannol y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir ar gyfer 2023/24 ac yn ymgorffori'r holl ddiwygiadau y cytunwyd arnynt, i'w hystyried a'u cymeradwyo, ac wedyn i'w llofnodi gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Roedd yr archwiliad o Ddatganiad Cyfrifon 2023/24 yn y camau olaf o'i gwblhau, felly roedd angen, fel rhan o'r argymhellion i'r adroddiad, i'r Pwyllgor gymeradwyo bod awdurdod yn cael ei roi i'r Pennaeth Cyllid, Cyngor Bro Morgannwg, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd y Pwyllgor, i gymeradwyo'r diwygiadau terfynol i'r cyfrifon.

Amlinellwyd pwyntiau allweddol yr adroddiad a materion cysylltiedig i'r Pwyllgor, a oedd yn cynnwys:

- Ar y cyfan, roedd Archwilio Cymru yn bwriadu rhoi barn ddiamod ar y cyfrifon, a oedd yn farn 'lân' ac felly'n ganlyniad da i'r Cyd-bwyllgor.
- Nid oedd unrhyw gamddatganiadau heb eu cywiro. Roedd hyn yn golygu bod yr holl faterion a nodwyd yn cael eu datrys a'u cywiro gan y Cyngor. Crynhowyd unrhyw newidiadau yn yr adroddiad / atodiadau.
- Canfuwyd bod rhai o ffigurau Cronfa Bensiwn Caerdydd a'r Fro a ddarparwyd yn y cyfrifon yn anghywir. Roedd y GRhR yn gorff wedi'i dderbyn i'r gronfa, ac roedd y ffigurau cysylltiedig a ddarparwyd i'r actiwariaid wedi cael eu canfod yn anghywir. Fodd bynnag, roedd Archwilio Cymru yn fodlon nad oedd hyn yn gangymeriad sylweddol ac felly roedd wedi mabwysiadu dull pragmatig, ar y cyd â thîm Cyllid y Cyngor, i adrodd am y mater hwn yn hytrach na gofyn i'r Cyd-bwyllgor ysgwyddo costau ychwanegol wrth gael ffigurau cronfeydd pensiwn diwygiedig gan yr actiwariaid. Byddai hyn yn cael ei ystyried wedyn fel rhan o ffigurau'r flwyddyn nesaf.
- Tynnwyd sylw at yr heriau a'r oedi ynghylch cwblhau'r Archwiliad. Roedd hyn wedi golygu bod y broses archwilio wedi cymryd mwy o amser na'r disgwyl. Roedd hyn yn cael ei adrodd gyda'r gobaith y gellid rhoi'r broses yn ôl ar y trywydd iawn yn y dyfodol, gydag Archwilio Cymru ac Awdurdodau Lleol Cymru wedi cael eu heffeithio gan y Pandemig a oedd wedi tarfu ar y cylchoedd Archwilio arferol ar gyfer y rhain. Byddai Archwilio Cymru yn gweithio ac yn ymgysylltu â Chyngor Bro Morgannwg ac Awdurdodau eraill er mwyn cyflawni hyn ac i sicrhau proses archwilio gyflymach a llyfnach. Yr agwedd arall ar hyn a allai fod yn broblem oedd bod yr archwiliad yn hir ac felly roedd cyfanswm cost yr archwiliad yn uwch na'r amcangyfrif yn y bil yn y Cynllun Archwilio. Nid oedd cyfanswm yr ystyriaeth o hyn wedi'i feintioli na'i ystyried gan y Cyfarwyddwr Archwilio eto, ond roedd yn dal yn bwysig codi'r potensial ar hyn o bryd y gallai fod anfoneb archwilio ychwanegol.
- Argymhelliad arall a godwyd oedd ynghylch datgeliadau trafodion partiön cysylltiedig. Er mwyn sicrhau bod y nodyn mor gywir ag y gallai fod a bod

gweithdrefnau cadarn yn bodoli i gefnogi'r broses honno a bod trywydd archwilio cadarn yn bodoli i gefnogi'r nodyn datgelu, cytunwyd ar yr argymhelliad gyda'r GRhR a rheolwyr Cyllid Cyngor Bro Morgannwg. Byddai Archwilio Cymru yn dilyn hyn eto fel rhan o archwiliad y flwyddyn nesaf i sicrhau ei fod wedi cael ei weithredu fel y cytunwyd arno a'i ddisgwyl. Amlinellwyd y gwahanol atodiadau / dogfennau ategol i'r Pwyllgor, gydag esboniad ar gyfer pob un.

Roedd y Rheolwr Gweithredol – Cyfrifeg eisiau ychwanegu, yn gyntaf, ynglŷn â'r oedi a gafodd yr archwilwyr, roedd hon yn sefyllfa anffodus, a oedd i'w datrys. Roedd y tîm Cyllid wedi profi heriau amrywiol, megis cyfriflyfr cyffredinol newydd a oedd yn cael ei weithredu a bod angen cau'r cyfrifon trwy'r system newydd hon, yn ogystal â materion adnoddau / gwydnwch. Wrth fynd ymlaen, roedd y tîm mewn sefyllfa well i fynd ymlaen gyda chyfrifon 2024/25 (gan gynnwys papurau gwaith cryf a dealltwriaeth dda o fewn y tîm). Byddai'r Rheolwr Gweithredol – Cyfrifeg yn cysylltu ag Archwilio Cymru ynglŷn ag amseriad yr archwiliad hwn yn y dyfodol (roedd Archwilio Cymru yn awyddus i weld cau cyfrifon a'r archwiliad fel un prosiect) ac roedd yn awyddus i fwrw ymlaen â hyn o fis Gorffennaf. Fel rhan o hyn, byddai mwy o ffocws ar wydnwch a chymorth cyfrifeg ychwanegol. O ran yr argymhelliad ar gyfer datgeliadau trafodion partïon cysylltiedig, roedd hyn wedi'i argymhell yn flaenorol gan Archwilio Cymru, ond oherwydd amrywiol adnoddau a heriau eraill a wynebwyd gan y tîm Cyllid nid oedd wedi'i gyflawni. Fodd bynnag, roedd hyn wedi cael ei datrys yn dilyn trafodaethau gyda'r uwch reolwyr ac fe'i cynhwyswyd yn natganiadau'r plaid yn ymwneud â chyfrifon 2024/25 a'i ddiweddarau ar gyfer iteriad 2023/24 hefyd. Byddai'r wybodaeth ychwanegol angenrheidiol ar gyfer yr ardal hon ar gyfer 2024/25 yn cael ei rhannu â'r Pwyllgor cyn bo hir i'w gwblhau.

Gofynnodd yr Is-gadeirydd am gefndir y camddatganiadau y cyfeirir atynt yn yr adroddiad ac yn y cyfarfod. Eglurwyd bod rhai o'r rhain yn addasiadau yn unig o gwmpas cael y papurau gwaith cywir; roedd eraill yn ymwneud â dyfarniadau ynghylch amseriad incwm grant a allai effeithio ar y balans cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy. Roedd hyn yn ymwneud â dyfarniad grant hwyr ar gyfer 2022/23 y bu'n rhaid ei gyfrif yng nghyfrifon 2023/24. Oherwydd hyn, ac fel rhan o'r diwygiad i'r cyfrifon a'r addasiad i'r cronfeydd wrth gefn, cynigiwyd y dylid neilltuo y swm dan sylw o fewn cronfeydd wrth gefn defnyddiadwy y GRhR oherwydd bod y grant hwnnw wedi'i roi i'r GRhR at ddiben penodol.

Y Cyd-Bwyllgor, ar ol ystyried yr adroddiad, wedi hyny

PENDERFYNWYD –

- (1) Bod Datganiad o Gyfrifon 2023/24 y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir yn cael ei gymeradwyo, ei lofnodi a'i ddyddio gan Gadeirydd y Pwyllgor.
- (2) Gan fod y Datganiad Cyfrifon diwygiedig yn destun gwiriadau terfynol gan Archwilio Cymru, y dylid rhoi awdurdod dirprwyedig i Bennaeth Cyllid, Cyngor Bro Morgannwg, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd y Pwyllgor, i gymeradwyo diwygiadau terfynol i'r cyfrifon.

- (3) Bod y Llythyr Cynrychiolaeth i Archwilio Cymru ar gyfer 2023/24 yn cael ei nodi, ei gytuno, ei lofnodi a'i ddyddio gan Gadeirydd y Pwyllgor.
- (4) Bod adroddiad yr Archwilydd Penodedig ar yr archwiliad o'r Gwasanaeth Rheoliadol a Rennir ar gyfer 2023/24 yn cael ei nodi.
- (5) Cymeradwyo'r ymateb i Ymholiadau Archwilio Archwilio Cymru yn Atodiad C i'r adroddiad.
- (6) Bod Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2023/24 y Cydwasanaethau Rheoleiddiol yn cael ei gymeradwyo, ei lofnodi a'i ddyddio gan Gadeirydd y Pwyllgor, Cadeirydd Bwrdd Rheoli'r Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir a Phennaeth y Gwasanaethau Rheoliadol a Rennir.

Rhesymau dros benderfyniadau

- (1) Er mwyn i'r Datganiad Cyfrifon gael ei gymeradwyo cyn y dyddiad cau.
- (2) Galluogi'r Datganiad Cyfrifon Diwygiedig i gael ei gymeradwyo yn dilyn adolygiad gan Archwilio Cymru.
- (3) Er mwyn dychwelyd y Llythyr Sylwadau wedi'i lofnodi i Archwilio Cymru.
- (4) Sicrhau bod yr Aelodau'n ymwybodol o ganlyniadau'r archwiliad o Ddatganiadau Ariannol 2023/24 y Gwasanaeth Rheoliadol a Rennir.
- (5) Roedd hyn mewn ymateb i'r ffaith bod Archwilio Cymru wedi ysgrifennu at y ddau swyddog a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu gyda chyfres o ymholiadau i roi sicrwydd ynghylch twyll, partïon cyfreithiol a phartïon cysylltiedig.
- (6) Galluogi cyfrifon 2023/24 i gael eu cwblhau.